

خلاصه گزارش

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری یک کمیته مستقل بوده و از هیچ جانب رهبری نه می گردد، نه دولت و نه هم جامعه جهانی. این کمیته در کنفرانس کابل و لندن بعد از درک نیاز به یک اداره مستقل جهت مبارزه علیه فساد اداری تشخیص گردیده و بر اساس فرمان شماره 61 رییس جمهور ایجاد گردید.

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری بر موارد ذیل تمرکز می نماید.

- تهیه سفارشات مبارزه علیه فساد اداری
- نظارت و ارزیابی از تلاش های دولت و جامعه جهانی در امر مبارزه علیه فساد اداری؛ و
- گزارش دهی منظم به رییس جمهور، پارلمان و مردم افغانستان در رابطه به مبارزه علیه فساد اداری؛

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری، پلان های مبارزه علیه فساد اداری وزارت ها را بازنگری می نماید. تقریباً همه وزارت ها این پلان ها را تهیه نموده اند. تا حال کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی پلان های 4 وزارت را بازنگری نموده است.¹ این پلان که تحت بازنگری قرار دارد مربوط به وزارت تحصیلات عالی می باشد.

وزارت تحصیلات عالی تعهد نموده است که در سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۷ پلان مبارزه علیه فساد اداری راتطبیق می نماید. این راپور در مورد بازنگری پلان مذکور می باشد. در پروسه بازنگری و تحلیل یافته های کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی این را نشان می دهد که این وزارت تا حدی این پلان را عملی نموده است که دارای 25 فعالیت، 8 شاخص و 8 هدف می باشد.² ولی این تلاش ها همه پلان تحصیلات عالی را و دیگر موضوعات که روی آن باید تمرکز صورت گیرد احتوا نمی نماید.

فعالیت ها و شاخص های شامل در پلان مبارزه علیه فساد اداری تا حدی زیادی با وظایف و پروسه های وزارت ارتباط دارد که معروض به فساد اند. مشکل در این پلان عدم موجودیت خط مبدا است.

یکی از یافته های اساسی بازنگری نیاز به جمع آوری عواید بطور مناسب از موسسات تحصیلات عالی خصوصی است. در این پلان تاسیس یک کمیسیون و یک بورد نیز شامل است تا از اجراآت وزارت نظارت و ارزیابی به عمل آورد. در مرحله بازنگری و تحقیق این کمیسیون تاسیس نگردیده بود. علاوه بر این، معضل تحریر نمودن پایان نامه توسط خود محصلان هنوز باقی مانده است و در این مورد هیچ اقدام موثر صورت نگرفته است.

کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی ارزومند است که وزارت تحصیلات عالی به این سفارشات توجه خاص مبذول بدارد و در زمان تهیه پلان جدید نیز آنان را در نظر گیرد.

¹ <http://mec.af/index.php/reports/ac-plan-review>

² اسناد داخلی، ریاست حقوقی پارلمانی، وزارت تحصیلات عالی ۲۰ اسد ۱۳۹۶

سفارشات

سفارشات عام

1. راه اندازی بررسی جامع خطرات مبارزه با فساد اداری جهت شناسایی آسیب پذیری های عمده
2. توظيف اين بررسی خطر به يك نهاد مستقل؛
3. بر اساس نتایج این بررسی تسويد يك پلان جامع مبارزه با فساد اداری برای سال های آینده؛

شماره	سفارشات
۱	وزارت ماليه در همكاری با وزارت تحصيلات عالی باید يك ميكانيزم نظارت و ارزیابی را ایجاد نماید تا از جمع آوری عواید از موسسات تحصيلات عالی خصوصي اطمینان دهد که عواید بطور مناسب جمع آوری میگردد.
۲	وزارت تحصيلات عالی باید يك ميكانيزم را ایجاد نماید تا در موسسات تحصيلات عالی خصوصي معضل داخله بعدی محصلان پس از كانكور حل گردد.
۳	وزارت تحصيلات عالی و ریاست موسسات تحصيلات عالی خصوصي باید يك ميكانيزم را ایجاد نماید تا از اشتراك عملی محصلان در برنامه های حضوری اطمینان حاصل گردد.
۴	وزارت تحصيلات عالی و ریاست موسسات تحصيلات عالی خصوصي باید يك ميكانيزم را ایجاد نماید تا این اطمینان حاصل گردد که محصلان پایان نامه های شان را خود شان تحریر نمایند، نه توسط اشخاص دیگر در بدل پول. این موضوع برای يكپارچگی علمی خیلی مهم است.
۵	وزارت تحصيلات عالی باید تفرری های بست های ریاست را در مطابقت با ماده 23 قانون خدمات ملكی انجام دهد.
۶	وزارت تحصيلات عالی باید پست های ریسان سرپرست را از طریق پروسه رقابتی توسط اشخاص مسلکی احراز نماید.
۷	وزارت تحصيلات عالی باید يك ميكانيزم نظارت و ارزیابی را برای همه پروسه ایجاد موسسات تحصيلات عالی خصوصي ایجاد نماید تا زمینه فساد و خطرات آن در این پروسه کاهش یافته و یا محو گردد.
۸	وزارت تحصيلات عالی باید با وزارت عدلیه مسئله مقررہ تحصيلات عالی خصوصي را بطور منظم پیگیری نماید.
۹	وزارت تحصيلات عالی باید بودجه را مطابق نیاز ریاست ها تهیه نماید.
۱۰	وزارت تحصيلات عالی باید يك ميكانيزم نظارت و ارزیابی را ایجاد نماید تا پول بدل اعاشه محصلان به حسابات بانکی آنها بطور ماهوار انتقال یابد.